

Beleggingsvorm Dynamisch

a) Samenvatting

Beleggingsdoelstelling

De beleggingsvorm Dynamisch binnen de producten Persoonlijk Pensioen Plan en Pensioen Continu Plan (hierna het product) promoot bewust ecologische en/of sociale kenmerken door:

- Beperkingen te hanteren voor beleggingen op het gebied van omstreden activiteiten en/of gedrag.

- Regels na te leven op het gebied van goed bestuur, het eerbiedigen van mensenrechten en arbeidsrechten, milieubescherming en het bestrijden van omkoping en corruptie.

- Het doen van duurzame beleggingen die bijdragen aan een milieuo- of sociale doelstelling.

Het deel van de beleggingen in dit product dat is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die worden gepromoot is 90%:

- 20% omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.

- 70% omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren.

De overige 10% van de beleggingen zijn niet afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken en kwalificeren evenmin als duurzame belegging.

Duurzame beleggingen

- Dit product heeft geen duurzame beleggingen als doelstelling, maar het minimaal aandeel duurzame beleggingen zal 20% behelzen.

- De belangrijkste ongunstige effecten ('PAI Indicatoren') worden meegenomen bij de vaststelling van duurzame beleggingen, als ook kwalitatief via de beleggingsbenadering van dit product.

- Instellingen die wereldwijd geaccepteerde normen schenden (waaronder de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights and Global Compact) worden uitgesloten van kwalificatie als duurzame belegging.

Het aandeel duurzame beleggingen in dit product wordt gemeten naar het totaal belegd vermogen van alle beleggers in dit product. Omdat het product een lifecycle belegging betreft is de verdeling over de verschillende beleggingen binnen dit product verschillend per leeftijdscategorie. Het aandeel duurzame beleggingen wordt voor een individuele belegger lager naarmate de pensioenleeftijd dichterbij is, en kan 0% worden.

Beleggingsstrategie

Door actieve beleggingskeuzes te maken verwacht de beheerder van de beleggingen van dit product (Goldman Sachs Asset Management) een beter resultaat te halen dan de benchmark. De beheerder kan, binnen het vastgestelde verantwoord beleggen normenkader, een vergaande duurzaamheidsselectie maken ten behoeve van een duurzamere beleggingsportefeuille. Tevens kan het benutten van duurzaamheidskansen een bron van extra rendement zijn versus de benchmark.

Om de ecologische en/of sociale kenmerken die worden gepromoot te verwezenlijken, passen we het volgende toe:

1. **Normenkader verantwoord beleggen** - Er zijn beperkingen van toepassing op het gebied van beleggingen in (omstreden) wapens, tabak, fossiele brandstoffen en schendingen van internationale normen. Ondernemingen waar sprake is van een aanhoudende en ernstige overtreding en/of die geacht worden geen goede bestuurspraktijken te hanteren, en onvoldoende initiatief aan de dag leggen om dit te herstellen, worden uitgesloten van dit product.
2. **ESG-Integratie** - Het rekening houden met milieu -, sociale -en bestuurlijke (ESG) criteria maakt standaard onderdeel uit van het beleggingsproces. Bij het beoordelen van instellingen waarin wordt belegd op basis van een kwantitatieve en diepgaande analyse, worden ESG-criteria structureel meegenomen.
3. **Actief eigenaarschap** - Voor dit product geldt dat het door ons vastgestelde beleid voor het uitoefenen van stemrecht en engagement van toepassing is.
4. **SFDR classificatie** - We streven er naar te beleggen in onderliggende fondsen die ecologische en/of sociale kenmerken promoten of een duurzame beleggingsdoelstelling hebben.

De vermogensbeheerder rapporteert over de toepassing van de normatieve criteria aan NN door opgave van het aantal uitgesloten uitgevende instellingen op basis van de verschillende uitsluitingsgronden. De vermogensbeheerder rapporteert ook het percentage duurzame beleggingen. Over de uitgevoerde voting en engagement wordt daarnaast door de vermogensbeheerder aan NN en publiekelijk gerapporteerd.

Werkwijze vermogensbeheerder

De vermogensbeheerder screent in aanmerking komende beleggingen vooraf op basis van de normatieve criteria voor verantwoord beleggen. De vermogensbeheerder hanteert daarnaast een systematische aanpak om te controleren of de beleggingen blijven voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken.

De vermogensbeheerder gebruikt verschillende methodes om ESG-overwegingen in te passen in de selectie van beleggingen, waarbij gebruik kan worden gemaakt van externe databronnen als aanvulling op intern onderzoek naar milieu- en/of sociale kenmerken. Hiervoor wordt gebruikt van meerdere externe leveranciers.

Het integreren en beheren van duurzaamheidsrisico's en -kansen maakt standaard onderdeel uit van het due diligence-proces van de vermogensbeheerder.

Voor dit product geldt dat het door ons vastgestelde beleid voor het uitoefenen van engagement van toepassing is. Met engagement worden instellingen aangemoedigd om ESG-kwesties aan te pakken en positieve veranderingen door te voeren. Het daadwerkelijk uitoefenen van engagement gebeurt door de vermogensbeheerder.

b) Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Dit financiële product promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Hoewel dit product geen duurzame beleggingen als doelstelling heeft, zal het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van 20% behelzen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Dit product houdt rekening met de belangrijkste indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren voor alle milieu- en sociale pijlers. De belangrijkste ongunstige effecten ('PAI Indicatoren') worden meegenomen door de toepassing van de hieronder beschreven 'geen ernstige afbreuk doen aan' beoordeling bij de vaststelling van duurzame beleggingen, als ook kwalitatief via de beleggingsbenadering van dit product.

Uitgevende instellingen die zijn geclassificeerd als bijdragend aan een duurzame belegging moeten voldoen aan de 'geen ernstige afbreuk doen aan' criteria van ons verantwoord beleggen normenkader. Uitgevende instellingen die niet aan de 'geen ernstige afbreuk doen aan' criteria voldoen, komen niet in aanmerking als duurzame belegging.

Met betrekking tot het in aanmerking nemen van de PAI Indicatoren binnen de 'geen ernstige afbreuk doen aan' beoordeling van een uitgevende instelling, is een interne kwantitatieve of kwalitatieve drempelwaarde voor ernstige afbreuk vastgesteld voor de 14 verplichte PAI-indicatoren, die voor de ondernemingen waarin wordt belegd worden beoordeeld aan de hand van informatie van een externe gegevensverstrekker.

Deze drempels voor het ernstige afbreuk doen zijn vastgesteld op een relatieve of absolute basis voor elke PAI, afhankelijk van de beoordeling van de slechtst presterende investeringen met betrekking tot die PAI's. Wanneer voor een specifieke PAI geen gegevens beschikbaar zijn, wordt een geschikte vervangende maatstaf gebruikt. Als PAI-gegevens (indien relevant) helemaal niet beschikbaar en/of van toepassing zijn om de 'geen ernstige afbreuk doen aan' beoordeling op een uitgevende instelling te voltooien, wordt een dergelijke uitgevende instelling over het algemeen uitgesloten van kwalificatie als duurzame belegging.

In de jaarverslagen van de mixfondsen waarin voor dit product wordt belegd, zal informatie worden verstrekt over de wijze waarop de mixfondsen indicatoren voor ongunstige effecten in aanmerking hebben genomen. Deze jaarverslagen zijn [hier](#) te vinden.

Hoe zijn de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Details: voor de beleggingen binnen dit product worden instellingen geïdentificeerd die handelingen verrichten die niet beschouwd worden als in overeenstemming met wereldwijde normen. Na deze beoordeling worden alle instellingen die worden geacht deze wereldwijde normen te schenden (waaronder de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights and Global Compact) uitgesloten van kwalificatie als duurzame belegging.

c) Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Dit product promoot bewust ecologische en/of sociale kenmerken door:

- Beperkingen te hanteren voor beleggingen op het gebied van omstreden activiteiten en/of gedrag

Voor de selectie van beleggingen hebben we een normenkader vastgesteld voor verantwoord beleggen. Dit houdt in dat er beperkingen van toepassing zijn op het gebied van beleggingen in (omstreden) wapens, tabak en fossiele brandstoffen. Verder gelden er beperkingen voor beleggingen in landen waarvoor de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een wapenembargo heeft afgekondigd, en voor beleggingen in landen op de lijst van de Financial Action Task Force, waarvoor een 'Call for Action' geldt.

- Regels na te leven op het gebied van goed bestuur, het eerbiedigen van mensenrechten en arbeidsrechten, milieubescherming en het bestrijden van omkoping en corruptie

Voor de selectie van beleggingen wordt beoordeeld in welke mate uitgevende instellingen handelen in overeenstemming met relevante wetgeving en internationaal erkende normen, waaronder: De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights and UN Global Compact.

- Het doen van duurzame beleggingen die bijdragen aan een milieu- of sociale doelstelling

Uitgaande van de productbijdrage van een uitgevende instelling (op basis van de activiteiten van de uitgevende instelling) of de operationele bijdrage van een uitgevende instelling (de wijze van bedrijfsvoering van de uitgevende instelling).

d) Beleggingsstrategie

Door actieve beleggingskeuzes te maken verwacht de beheerder van de beleggingen van dit product (Goldman Sachs Asset Management) een beter resultaat te halen dan de benchmark. De benchmark is een verzameling van financiële producten, zoals de AEX-index of de MSCI World-Index. De beheerder kan, binnen het vastgestelde verantwoord beleggen normenkader, een vergaande duurzaamheidsselectie maken ten behoeve van een duurzamere beleggingsportefeuille, omdat binnen de beleggingsstrategie een ruime afwijking van de index is toegestaan. Tevens kan het benutten van duurzaamheidskansen een bron van extra rendement zijn versus de benchmark.

Om de ecologische en/of sociale kenmerken die worden gepromoot te verwezenlijken, passen we het volgende toe:

1. **Normenkader verantwoord beleggen** – Op grond van ons normenkader verantwoord beleggen zijn er beperkingen van toepassing voor wat betreft omstreden activiteiten en/of gedrag. Dit zijn beperkingen op het gebied van beleggingen in (omstreden) wapens, tabak, fossiele brandstoffen en schendingen van internationale normen.
2. **ESG-Integratie** - Het rekening houden met milieu -, sociale - en bestuurlijke (ESG) criteria maakt standaard onderdeel uit van het beleggingsproces. Bij het beoordelen van instellingen waarin wordt belegd op basis van een kwantitatieve en diepgaande analyse, worden ESG-criteria structureel meegenomen. Instellingen die een positieve sociale en/of ecologische bijdrage leveren worden geselecteerd.
3. **Actief eigenaarschap** – Voor dit product geldt dat het door ons vastgestelde beleid voor het uitoefenen van stemrecht en engagement van toepassing is. Met stemmen wordt invloed uitgeoefend op het beleid van een onderneming en wordt het bestuur van een onderneming ter verantwoording geroepen om bij besluitvorming ook rekening te houden met sociale aspecten en milieuoverwegingen. Met engagement worden instellingen aangemoedigd om ESG-kwesties aan te pakken en positieve veranderingen door te voeren.
4. **SFDR classificatie** – We streven er naar te beleggen in onderliggende fondsen die ecologische en/of sociale kenmerken promoten of een duurzame beleggingsdoelstelling hebben.

Wat is het beoordelingsbeleid voor praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd?

Het beoordelingsbeleid is erop gericht om:

- ondernemingen die door externe gegevensverstrekkers zijn aangemerkt als zijnde ondernemingen die de beginselen van het Global Compact van de Verenigde Naties (UNGC), de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN-richtlijnen inzake het bedrijfsleven en mensenrechten schenden of hier anderszins niet op zijn afgestemd, alsmede

- ondernemingen met zeer omstreden activiteiten en/of gedrag (waaronder op het gebied van governance, arbeidsrechten en naleving van belastingwetgeving), te identificeren, te bestuderen, te evalueren en te volgen.

Na het bestuderen van deze externe gegevens worden ondernemingen waar sprake is van een aanhoudende en ernstige overtreding en/of die geacht worden geen goede bestuurspraktijken te hanteren, en onvoldoende initiatief aan de dag leggen om dit te herstellen, uitgesloten van dit product. Deze lijst van ondernemingen wordt halfjaarlijks herzien.

Het is mogelijk dat de beheerder van de beleggingen van dit product niet in staat is om bij elke halfjaarlijkse beoordeling gemakkelijk effecten te verkopen die bedoeld zijn voor uitsluiting van de Portefeuille (bijvoorbeeld als gevolg van liquiditeitsproblemen of om andere redenen buiten de controle van de beheerder), maar de beheerder zal ernaar streven om zo snel mogelijk op een ordelijke manier en in het belang van de aandeelhouders te desinvesteren.

e) Aandeel beleggingen

Het deel van de beleggingen in dit product dat is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die worden gepromoot is 90%:

- 20% omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.

- 70% omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren.

De overige 10% van de beleggingen zijn niet afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken en kwalificeren evenmin als duurzame belegging.

Het aandeel duurzame beleggingen in dit product wordt gemeten naar het totaal belegd vermogen van alle beleggers in dit product. Omdat het product een lifecycle belegging betreft is de verdeling over de verschillende beleggingen binnen dit product verschillend per leeftijdscategorie. Het aandeel duurzame beleggingen wordt voor een individuele belegger lager naarmate de pensioenleeftijd dichterbij is, en kan 0% worden.

f) Monitoring van ecologische of sociale kenmerken

Om de binnen dit product gepromote ecologische of sociale kenmerken te realiseren worden normatieve criteria voor verantwoord beleggen en actief eigenaarschap toegepast. In aanmerking komende beleggingen worden vooraf gescreend op de normatieve criteria. De vermogensbeheerder hanteert een systematische aanpak om te controleren of de beleggingen blijven voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken. De vermogensbeheerder kan hiervoor gegevens van externe verstrekkers gebruiken. Onderdeel van deze systematische aanpak is onafhankelijk toezicht dat binnen de vermogensbeheerder wordt uitgevoerd en een Compliance-functie die de verantwoordelijkheid heeft om advies te geven over het oplossen van inbreuken. De vermogensbeheerder rapporteert over de toepassing van de normatieve criteria aan NN door opgave van het aantal uitgesloten uitgevende instellingen op basis van de verschillende uitsluitingsgronden. De vermogensbeheerder rapporteert ook het percentage duurzame beleggingen. Over de uitgevoerde voting en engagement wordt daarnaast door de vermogensbeheerder aan NN en publiekelijk gerapporteerd.

g) Methodologieën van ecologische of sociale kenmerken

De vermogensbeheerder gebruikt verschillende methodes om ESG-overwegingen in te passen in de selectie van beleggingen:

- Voor het toepassen van het normenkader verantwoord beleggen worden in aanmerking komende beleggingen vooraf gescreend op basis van een uitsluitingenlijst. Deze lijst bestaat uit instellingen die zich niet houden aan de normatieve criteria van het verantwoord beleggen beleid.

- Voor het toepassen van ESG-Integratie maakt de vermogensbeheerder gebruik van een eigen tool ('ESG-Lens') om de ESG-score voor een instelling vast te stellen. Deze tool biedt informatie over het specifieke ESG-profiel en prestaties van een instelling, die is gebaseerd op de normatieve criteria van het van ons verantwoord beleggen beleid.

- Voor het bepalen of er sprake is van een duurzame belegging wordt beoordeeld of er een bijdrage is aan een milieu- en/of sociale doelstelling via een product- of operationele bijdrage. Voor een productbijdrage wordt onder andere gekeken naar het deel van de omzet van een uitgevende instelling dat wordt verkregen uit activiteiten die zich toelagen op een duurzame milieu en/of sociale impactcategorie en naar de afstemming van een product op een duurzame ontwikkelingsdoelstelling (Sustainable Development Goal, of SDG). Voor een operationele bijdrage wordt bij de bedrijfsuitoefening van de uitgevende instelling onder andere gekeken naar de promotie van de klimaattransitie (milieu) en inclusieve groei (sociaal).

h) Databronnen en -verwerking

De vermogensbeheerder maakt gebruik van externe databronnen als aanvulling op intern onderzoek naar milieu- en/of sociale kenmerken. Hiervoor wordt gebruikt van meerdere externe leveranciers (zoals Sustainalytics, TruValue Labs en Refinitiv) en van publieke informatie beschikbaar die beschikbaar is via webpagina's (zoals van de Verenigde Naties en van de Financial Action Task Force).

i) Methodologische en databeperkingen

De onderstaande databeperkingen worden onderkend:

- Beschikbare gegevens zijn van nature van terugblikkende aard en komen met vertraging beschikbaar. Dit betekent dat de gegevens die op enig moment beschikbaar zijn, geen afspiegeling zijn van de meest recente beschikbare gegevens.

- Er wordt vertrouwd op gegevens die afkomstig zijn van derden; daarbij bestaat een risico dat deze derde partijen verkeerde gegevens verstrekken.

- Er zijn verschillende ESG-indicatoren die in algemene zin worden beschouwd als een weerspiegeling van de ESG-prestaties van een instelling, maar die zijn niet altijd allemaal even relevant voor elke sector en bovendien, ook al zijn ze relevant, misschien niet altijd van materieel belang voor de ESG-prestaties van een bepaalde instelling.

Vanwege deze beperkingen, worden gegevensproviders zorgvuldig geselecteerd, mede op basis van referenties van gerenommeerde partijen, die algemeen worden erkend in de branche voor hun expertise en geloofwaardigheid. Daarnaast worden meerdere gegevensbronnen toegepast om de afhankelijkheid van één gegevensleverancier te beperken. De vermogensbeheerder voert ook interne analyses uit op de kwaliteit en dekking van de data. Als laatste worden de ESG-prestaties van een instelling ook nog door de analisten van de vermogensbeheerder zelf op materialiteit beoordeeld.

Gepubliceerd op 8 februari 2024

j) Due diligence

Het integreren en beheren van duurzaamheidsrisico's en -kansen maakt standaard onderdeel uit van het due diligence-proces van de vermogensbeheerder. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de beleggingsteams (eerste lijn) van de verschillende fondsen. Risicomanagement (tweede lijn) heeft de verantwoordelijkheid om de geïdentificeerde duurzaamheidsrisico's te beheren door middel van toezicht en in te grijpen bij de eerste lijn als duurzaamheidsrisiconiveaus en / of specifieke statistieken hun vooraf gedefinieerde drempels overschrijden.

De vermogensbeheerder maakt daarnaast gebruik van interne monitoringsystemen om de beleggingen te controleren aan de hand van richtlijnen die zijn opgesteld om naleving van duurzaamheidsindicatoren te waarborgen.

k) Engagementbeleid

Voor dit product geldt dat het door ons vastgestelde beleid voor het uitoefenen van engagement van toepassing is. Met engagement worden instellingen aangemoedigd om ESG-kwesties aan te pakken en positieve veranderingen door te voeren. Het daadwerkelijk uitoefenen van engagement gebeurt door de vermogensbeheerder.